

ЦИЈЕНА:

За Црну Гору на годину 8 круна, на по године 4 круне.

За Аустро-Угарску, Босну и Херцеговину на годину 12 круна до године 6 круна.

За све остале земље годишње 20 франка у злату, на по године 10 франка у злату.

Претплата се прима само у годишњим и полугод. роковима.

Поједини број 20 пара.

## ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ

Власник: Државна Штампарија

Издаје суботом

Одговорни уредник: Филип Јерговић.

## СЛУЖБЕНИ ДИО

МИ  
НИКОЛА Iпо милости Божјој  
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Председника Нашег Министарског Савјета, Нашег Министра Правде и заступника Нашег Министра Иностранних Дјела, а по саслушању Нашег Министарског Савјета ријешили смо и рјешавамо:

да се Лазар Мијушковић, председник Државног Савјета, на основу чл. 45. закона о чиновницима грађанског реда, стави у стање покоја с пенсијом, која му по годинама службе припада.

Председник Нашег Министарског Савјета, Наш Министар Правде и заступник Нашег Министра Иностранних Дјела и Наш Министар Финансија и Грађевина нека изврше овај указ.

Ријека, 24. јануара 1909. г.

НИКОЛА с. р.

Председник Министарског Савјета,

Министар Правде,

Заступник Министра Ин. Дјела,

Др. Л. Томановић с. р.

Министар Финансија и Грађевина,

Душан Вукотић с. р.

МИ  
НИКОЛА Iпо милости Божјој  
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Правде, Председника Нашег Министарског Савјета и заступника Нашег Министра Иностранних Дјела, а по саслушању Нашег Министарског Савјета ријешили смо и рјешавамо:

да се Ристо Поповић, члан Великог Суда, на основу чл. 45. закона о чиновницима грађанског реда, стави у стање покоја с пенсијом, која му по годинама службе припада.

Наш Министар Правде, Председник Нашег Министарског Савјета и заступник Нашег Министра Иностранних Дјела и Наш Министар Финансија и Грађевина нека изврше овај указ.

Ријека, 24. јануара 1909. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Правде,

Председник Министарског Савјета,

Заступник Министра Ин. Дјела,

Др. Л. Томановић с. р.

Министар Финансија и Грађевина,

Душан Вукотић с. р.

МИ  
НИКОЛА Iпо милости Божјој  
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела, а по саслушању Нашег Министарског Савјета, ријешили смо и рјешавамо:

да се Милутин Татар, начелник привредног одјељења Министарства Унутрашњих Дјела, на основу чл. 49. закона о чиновницима грађанског реда, отпусти из државне службе у интересу исте.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Ријека, 24. јануара 1909. г.

НИКОЛА р. с.

Министар Унутрашњих Дјела,

В. Ликић Војводић с. р.

МИ  
НИКОЛА Iпо милости Божјој  
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Правде, Председника Нашег Министарског Савјета и заступника Нашег Министра Иностранних Дјела постављамо:

за председника Обласног Суда у Никшићу Шћепана Мартиновића, досадашњег вршиоца дужности председника истог суда; и

за вршиоца дужности председника Обласног Суда у Колашину Саву Драговића, досадашњег члана истог суда.

Наш Министар Правде, Председник Нашег Министарског Савјета и заступник Нашег Министра Иностранних Дјела нека изврши овај указ.

Ријека, 24. јануара 1909. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Правде

Председник Министарског Савјета

Заступник Министра Ин. Дјела

Др. Л. Томановић с. р.

МИ  
НИКОЛА Iпо милости Божјој  
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Заступника Нашег Министра Иностранних Дјела, Председника Нашег Министарског Савјета, Нашег Министра Правде постављамо:

за секретара треће класе Министарства Иностранних Дјела Милана Ј. Павловића, бившег секретара исте класе Министарства Финансија и Грађевина;

за писара друге класе Министарства Иностранних Дјела Николу М. Иванишевића, досадашњег практиканта истог Министарства.

Заступник Нашег Министра Иностранних Дјела, Председник Нашег Министарског Савјета, Наш Министар Правде нека изврши овај указ.

Цетиње, 1. јануара 1909. год.

НИКОЛА с. р.

Заступник Министра Иностр. Дјела,

Председник Мин. Савјета,

Министар Правде,

Др. Л. Томановић с. р.

МИ  
НИКОЛА Iпо милости Божјој  
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо:

за шефа обласне жандармерије морачко-васојевићке области Милана Вешовића, досадашњег вршиоца те дужности.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 1. јануара 1909. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,

В. Ликић Војводић с. р.

МИ  
НИКОЛА Iпо милости Божјој  
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо:

за писара краљске капетаније Милисаву Р. Милићевића, бившег капетанског писара.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 1. јануара 1909. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела

В. Ликић Војводић с. р.

МИ  
НИКОЛА Iпо милости Божјој  
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо:

у поштанско-телеграфском одјељењу Министарства Унутрашњих Дјела:

за контролора у рангу секретара III класе Блажа Милановића, досадашњег контролора у рангу писара прве класе истог одјељења;

за секретара III класе Пера Ђ. Шофа, досадашњег писара прве класе истог одјељења;

за механичара Милоша Иванишевића, досадашњег поштар-телеграфисту III класе цетињске поштанско-телеграфске станице;

за надзорника телеграфских линија Тома М. Пламенца, досадашњег привременог надзорника.

У Цетињској поштанско-телеграфској станици:

за поштар-телеграфисте II класе: Милоша Лазаревића, досадашњег поштара телеграфисту III класе исте станице и Милана Вујишића, досадашњег контролора у поштанско-телеграфском одјељењу у рангу поштара-телеграфисте III класе;

за поштар-телеграфисте III класе: Саву Богдановића и Николу Кривокапића, досадашње поштар-телеграфисте IV класе исте станице;

за поштар-телеграфисте V класе: Јошу С. Мартиновића, Марка Милошевића и Николу Пејовића, досадашње поштар-телеграфисте VI класе исте станице и Михаила Брајовића, свршеног редовног ђака поштанско-телеграфске школе у Биограду а досадашњег манипуланта исте станице.

У Ријечкој поштанско-телеграфској станици:

за поштар-телеграфисту V класе Јошу Фатића, досадашњег поштара-телеграфисту VI класе исте станице.

У телеграфској станици св. Никола:

за поштар-телеграфисту VI класе Ђура Ђурашковића, досадашњег поштара-телеграфисту исте класе Љеворечке поштанско-телеграфске станице, по потреби службе;

у Подгоричкој поштанско-телеграфској станици:

за поштар-телеграфисту III класе Алексу Милутиновића, досадашњег поштара-телеграфисту исте класе и вршиоца дужности управника Жабљачке поштанско-телеграфске станице, по потреби службе;

за поштар-телеграфисту VI класе Ђура Јовићевића, досадашњег манипуланта.

У Колашњинској поштанско-телеграфској станици:

за поштар-телеграфисту V класе Милована Лабана, досадашњег поштара-телеграфисту VI класе Никшићске поштанско-телеграфске станице, по потреби службе.

у Андријевичкој поштанско-телеграфској станици:

за поштар-телеграфисту VI класе Пера Павишића, досадашњег манипуланта.

У Љеворечкој поштанско-телеграфској станици:

за поштар-телеграфисту VI класе и вршиоца дужности управника Марка Замбелу, досадашњег поштара-телеграфисту исте класе Горанске поштанско-телеграфске станице, по потреби службе.

у Шавничкој поштанско-телеграфској станици:

за поштар-телеграфисту IV класе и вршиоца дужности управника Марка Татара, досадашњег поштара-телеграфисту V класе и вршиоца дужности управника исте станице.

у Жабљачкој поштанско-телеграфској станици:

за поштар-телеграфисту V класе и вршиоца дужности управника Стева С. Јовићевића, досадашњег поштара-телеграфисту VI класе Цетињске поштанско-телеграфске станице, по потреби службе.

у Горанској телеграфској станици:

за поштар-телеграфисту V класе и вршиоца дужности управника Блажа Врбицу, досадашњег поштара-телеграфисту VI класе Његушке поштанско-телеграфске станице, по потреби службе.

у Његушкој поштанско-телеграфској станици:

за поштар-телеграфисту V класе Марка С. Шофа, досадашњег поштара-телеграфисту исте класе Цетињске поштанско-телеграфске станице, по потреби службе. Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Ријека, 24. јануара 1909. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,

В. Ликић Војводић с. р.

## НЕСЛУЖБЕНИ ДИО

## Дворске и дипломатске вјести

— Њ. Кр. В. Књагиња Милена допутовала је с Њ. В. Књагињом Ксенијом у пратњи првог ађутанта

Њ. Кр. В. Господара г. Михаила Поповића у четвртак на Тополицу. Ту се је Њ. Кр. В. Књагиња задржала један дан код Њихових Краљевских Височанстава Књаза Нашљедњика и Књагиње Милице, а сјутрадан пошла је у пратњи Њ. Кр. В. Књаза Нашљедника железницом до Вира, гдје је Својој узвишеној Мајци и Сестри изашла у сусрет Њ. В. Књагињица Вјера.

Отуда су сви заједно кренули паробродом за Ријеку, куда су међу тим били стигли с Крушевца и Њихова Височанства Књаз Мирко и Књагиња Наталија, да заједно с Њ. Кр. В. Господаром и Њ. В. Књазом Петром дочекају Узвишену Владарку, чији је долазак многобројно грађанство одушевљено поздрављало.

Њ. Кр. В. Књагиња Милена, која је на лијечењу у Паризу провела скоро три мјесеца, налази се сада у доста повољном стању здравља.

ЗАПИСНИК IX РЕДОВНЕ СЈЕДНИЦЕ  
ЦРНОГОРСKE НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

држане 21. децембра 1908. год.

Председавао председник

М. Ђукановић

Секретар

С. Драговић

Почетак у 2½ сата послје подне.

За министарским столом г. г. министри: др. Томановић, Војводић, Пламенац и Вукотић, као и владини повјереници Јовановић и Јерговић.

Председник Ђукановић је отворио IX. редовну сједницу.

Секретар Петровић је прочитао записник VI., а секретар Драговић VII. редовне сједнице, који су без примједба примљени.

Прије пријелаза на дневни ред секретар је Петровић прочитао протест потпредседника Николића са једанаест потписника због напада жандарма у стан посланика Вулетића.

Министар председник др. Томановић чита жалбу упућену од стране М. Мијушковића с друштвом Књазу Господару на Ријеци као и одговор на исту, у којој види страшну оптужбу подигнуту код Пријестола против владе, која дубоко сажаљева догађај. Вели, да су надлежне власти по закону поступиле, притвориле преступнике и т. д. Одлучно одбија, да је то дјело владино, као што то протест и жалба означава, напомињући, да ће она стојећи на свом мјесту мирне савјести сачекати резултат истраге, која ће показати правог кривца.

Потпредседник Николић је сматрао за своју дужност као народни посланик подигнути с друштвом прочитани протест поводом жалосног случаја још у једној пријестоници, гдје се закон прекршио не само на другу нашем Вулетићу већ и на фамилији његовој. Читајући чл. 97., 98. и 99. Устава, констатује, да су исти погажени, напомињући, да је овдје у питању имунитет посланици а не Вулетић. Вели, да су предводиоци овог догађаја на слободи, дакле противно ономе, што је др. Томановић изјавио, да је с њима поступљено по закону, односно да су притворени и над њима истрага предузета.

Р. Пойовића је овај неми догађај приморао на долазак у данашњу сједницу, од којих је иначе одсуствовао сматрајући, да је боље одложити третирање наше унутарње политике а у корист спољне. Вели, да синоћни догађај није ријечју већ и дјелом оживио прошлогодишње догађаје и ударио сраман жиг на нашу јавну безбједност. Констатује: да је синоћни догађај последица прошлогодишњих догађаја, да је за то крива данашња влада и да је њена главна сврха да угуши сваку слободу па чак и у парламенту. Протестујући против овога, полаже свој мандат народног посланика за изборну капетанију језеро-шаранску, те напушта сједницу, а за њим скоро и сви потписници протеста.



Председник Ђукановић је дао 15 минута одмора, последије којег је наставио прекинуту седницу. Не мисли да има иједног посланика, који не жали овај догађај, као и влада, која је дала довољно израза, да је поступила по закону. Указујући на прилике у којима смо, вели, да ће Народна Скупштина и даље наставити свој рад само ако буде довољан број посланика, те наређује прозивку истих, последије које констатује, да их је довољан број за пуноважно рјешавање.

Прије прелаза на децени ред узео је ријеч И. Кайић, који тражи да се прави кривац казни, али не може бити за то, да и невини страда, те говори у прилог жандармериског официра Мартиновића и поручика Капичића, који се неоправдано нападају, износећи, како је као очевидац имао прилику да се увјери, да је први своју дужност коректно вршио, а други да је само притекао у помоћ по моралној дужности, што је и једном и другом признато било у кући Вулетићевој.

Председник Ђукановић напомиње, да је ово посао суда, који ће рећи своје и изнијети кривице.

Министар Пламенац жалећи, што му је одузета прилика суством посланика, којима је хтио да одговори, изјављује у име владе, како ју је овај догађај заболело и како ће она учинити све, да се кривици по закону казне. Вели, да је влада клеветана и да ће она по дужности извести клеветнике пред суд. Одбија и оптужбу Р. Поповића, да је влада злоупотребила чинила, истичући како је влада само по закону радила. Заједно даље онима, што сада владу нападају, наводећи, да су то они исти људи, што су рекли, да је народ црногорски подал, а народ црногорски као јуначан не може такав бити; што су неоправдано напали нашу војску и офицере, што су Адресу назвали циганском торбом, итд. а још им заједно што овако поступају у данима, када се земља налази у тешким приликама, констатујући, да то ни мало није патриотски.

Потпредседник Николић улази у објашњавање са министром Пламенцем и одлучно одбија од себе, да он непатриотски ради, као што је овај рекао.

О. Рњез примјећује, да извесни посланици не раде за општу већ личну ствар противно аманету датом им од стране њихових бирача при поласку у Скупштину. Позива стога посланике, да раде за општу ствар и да одговарају својој патриотској дужности, јер је непријатељ на прагу.

Пријешло се на дневни ред: претрес у појединостима приједлога буџета државних прихода и расхода за 1909. г.

Изјавио Драговић упозорава Скупштину на чл. 27. закона о буџету и вели да се прво имају претрести расходи на онда приходи.

Изјавио Протић је прочитао партије: 1., 2., 3., 4. и 5. које су усвојене по приједлогу с измјеном у извјештају код партије 2. и партију 1.

Затим је прочитао партију 6., која је примљена по приједлогу с напоменом Р. Бошковића код партије 2. односно скупштинске библиотеке, а партија 7. усвојена је такође по приједлогу.

Надаље је прочитао партију 8. односно пензија, расположења, редовних помоћи и издржавања, који је кредит и одбор усвојио с тим, да влада што прије састави комисију, која ће пензије, помоћи и др. уредити према скупштинском рјешењу донесеном прошлог редовног сазива.

Р. Бошковић налази умјесном одбору напомену, каква је и лани донесена, али ипак то питање није још регулисано, а потребно је, јер неке су урачунате и године службе на које није имао право док другом нијесу, па препоручује, да се ово питање већ једном расчисти.

Изјавио Драговић одговарајући Бошковићу вели, да је влада о. г. предузела све мјере потребне за регулисање тог питања, али да се није имало довољно времена, те да је одбор и учинио ону напомену, да се то идуће године изврши.

Б. Децун примјећује, да примају пензију и нека лица, која су ван границе, а да су овамо, били би у оковима.

Партија ова усвојена је по приједлогу с напоменом у извјештају.

Изјавио Протић је прочитао партије: 9., 10., 11. и 12., које су примљене по пројекту, како их је и одбор оставио.

Даље је прочитао партију 13., у којој одбор у позицији 2. предлаже уштеду од 5.000 круна укидањем мјеста једног државног саветника, па партије 14., 15. и 16., које су све примљене по пројекту с измјеном у извјештају у партији 13., код које се објашњава О. Рњез с извјештајем Драговићем.

Он је иза тога прочитао партију 17., коју је одбор измјенио у позицији 4. на основу чл. 4. закона о уређењу Главне Државне Контроле, као и позицију 6. повећао са 240 круна.

Министар председник д-р. Томаковић противан је одборској измјени у позицији

4 ове партије, јер се праксом увијела потреба за 4 рачуноиспитача, о чему ће се подијети измјена у закону.

Изјавио Драговић вели, да се одбор, укидајући ова 2. рачуноиспитача, ослања на члан 4. закона о уређењу Главне Државне Контроле, додајући, да му није противно да их буде 4, али само кад се законска измјена о томе усвоји.

Председник Ђукановић је ставио на гласање партију 17., која је примљена по приједлогу с измјеном у извјештају код партије 6.

Изјавио Протић прочитао је заједно партије: 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24. и 25., које су усвојене по пројекту с одборном измјеном у позицијама 1.-им партија 19. и 23.

Даље чита партију 26., код које одбор у позицији 5. укида мјесто писара II. класе те предвиђа уштеду од 1.200 круна.

Владин повјер. Јерговић је противан укидању овог мјеста, напомињући, да је лани ту одобрио дијурниста, који је о. г. предложен за тог писара, те ако се овај укине онда се остаје без писара и без дијурниста.

Изјавио Драговић вели, да је одбор укидајући и то и друга мјеста, руковођен увјерењем, да се у свим надлештвима не ради онолико, колико би се могло радити, надајући у осталом, да у министарству унутрашњих дјела има 2 секретара и 1 писар, који су довољни за рад.

Владин повјереник Јерговић и изјавио Драговић улазе у објашњавање, допуњавајући своја истакнута мишљења, последије чега је Јерговић пристао, да остатак по извјештају, што је и Скупштина усвојила, и остале ове партије по пројекту.

Изјавио Протић је надале прочитао партије: 27., 28., 29., 30. и 31., које је одбор оставио онако како их је влада предложила, што је и Скупштина прихватила.

Затим је прочитао партију 32. коју је одбор у позицији 1., односно издатака на повјерљиве полицијске сврхе, смањено са 4.000 кр. Код ове партије узели су ријеч: владин повјереник Јерговић, који је противан овом смањивању, и изјавио Драговић, који га је заступао, у чему је и од Децуна потпомогнут, последије чега је Скупштина усвојила ову партију примљено је по приједлогу.

Даље чита партије: 33., 34., 35., 36. и 37., које су примљене по пројекту, како их је и одбор предложио, с тим, да се у засебне партије одвоје додаци одређени из министарства унутрашњих дјела за војне чиновнике са службама у Обласним Управама.

Прочио је надале и партију 38., коју је одбор смањено за 2.400 круна укинувши партију 2., као и измјенио партију 4. приједлогом, да би било потребно, да се из партије предвиђене за унапређење чиновника повећа плата писара управе барске луке, што је и Скупштина усвојила последије објашњења извјештајца Драговића и примједбе Р. Бошковића, а остало по пројекту.

Партије: 39., 40. и 41., коју је одбор у позицији 3. повећао са 960 круна, па партије: 42., 43., 44., 45., 46. и 47., усвојене су по приједлогу осим партије 3. партије 41., која је примљена по извјештају, а партија 48. у позицији 1. повећана је са 300 круна према напоменом владин повјереника Јерговића, док су остале партије ове партије остале по пројекту.

Изјавио Протић чита партију 50., коју је одбор у позицији 3. повећао са 3.600 круна предлажући 5 мјесто 4 физика.

Р. Бошковић вели, да сви држављани имају једнаке обавезе према држави, па да би требало, да сви и једнаке користи од ње имају. Допада му се одборов приједлог, али напомиње, да има читавих области међу којима је и морачко-васојевићка, да су ево неко вријеме без лекара, ма да постоје у буџету, па препоручује влади, да се постара, да их нађе па било и с већом платом.

Министар Пламенац истиче како се влада јако интересовала тим питањем, указујући и на огласе изношене у службеном листу, на које се слабо који лекар пријавио, а и који се пријавио, није се могао задовољити са постављеним условима. Изражава наду, да ће се идуће године набавити лекари бар по један у области, напомињући у осталом, да ћемо у скоро добити и домаће лекаре у државним питомцима, који студирају медицинске науке на страни.

Р. Бошковић се објашњава с министром Пламенцем истичући, да лекар не хоће у Колашину за плату од 3.600 круна, те да би му требао додатак.

К. Томаковић вели, да жели виђети лекара у онамошњим крајевима, јер их нема.

Министар унутрашњих дјела Војводић допуњава наводе министра Пламенца односно тражења лекара.

Министар председник др. Томаковић налази сасвим умјесном мисао Бошковићеву, те да би потребно било одредити неки додатак за онамошњег лекара као

и за Шавник, али да за то треба имати овлашћење од Скупштине.

Владин повјереник Јовановић обзиром на приједлог, који је влада усвојила, предлаже нову позицију, чији би текст гласио: „Евентуални додатак лекарима за удаљене крајеве.“

Изјавио Драговић налази, да је лекар код нас много боље плаћен од осталих чиновника, јер он чимиза скамије дође, има плату од 3.600 круна поред других прихода, док други виши чиновник и последије 30 година службовања не може до толике плате доћи, те да му је доста толика плата и без додатка. Слаже се с министром председником, али само с тим, да тај додатак вриједи искључиво за лекара странца, а никако не за домородца.

О. Рњез вели, да су лани обећана 2 лекара за област никшићску, док међутим цијеле године био је само један у Никшићу, а није и у Шавнику, те да би боље било да буду оба у Никшићу, како би један могао увијек бити по унутрашњости ове области.

Р. Бошковић се слаже с Драговићем, да је лекару добра плата, али напомиње, да је лекар кадар рећи, да неће за ту плату у Колашину, због неудобности, а влада га не приморава.

Изјавио Драговић вели, да домородцу лекару не треба додатак, већ да га треба приморати.

С. Драговић се слаже с Бошковићем и допуњава његове наводе једним примјером о поступку једног лекара приликом прегледа болесника у Г. Морачи.

Ј. Дрљевић констатује факт, да се лекар у Колашину не задржава, не баш због неудобности, већ и што мора ићи и на Андријевицу и друга мјеста, а ићи онамо зими опасно је по његово здравље и живот. Наглашава у осталом, да је приједлог потребан, да се што прије донесе самитетски закон.

Владин повјереник Јерговић предлаже страним лекарима за Велике, Колашин и Шавник по 500 круна додатка.

С. Ракочевић предлаже једног лекара и за Андријевицу.

Владин повјереник Јерговић вели, да је за Андријевицу већ предвиђен у ова 4 лекара физика.

Председник Ђукановић ставља на гласање партију 50., која је примљена по пројекту с приједлогом Драговићем и измјеном у извјештају, као и напоменом: да влада објаве обласне лекаре и физике, да бар једном мјесечно обиђу свој округ и да том приликом држе амбуланте бесплатно, а тако и да дају сиротињи лекове на рачун државни, за које путовање неће имати дијурне, а о резултатима тих својих путовања имаће редовно реферисати санитетском одљењу.

Партије пак: 51., 52., 53., 54., 55. и 56. примљене су по пројекту с измјеном одбором у позицији 1. ове последње партије, која је повећана са 1.500 круна, а партија 57., коју је одбор повећао за 3.600 круна, усвојена је тако с примједбом С. Бошковића.

Сједница је закључена у 5½ сати последије подне, а друга је заказана за сутра у 9 сати прије подне с продужењем истог дневног реда.

Секретар  
С. Драговић

Председник  
М. Ђукановић

## Руски предлог

Овијех дана изненађена је Европа једним новим руским предлогом о изравнању Турске са Бугарском.

Познато је, да је Турска за признање независности Бугарске и за откуп источних жељезница тражила од Бугарске новчану оштету у износу од 150 милиона франака. Та се је сума учинила Бугарској огромна. Видјела је бугарска влада, да би склапањем тако великог зајма за исплату оштеће пала у јаку финансијску зависност од стране својих кредитора, те је стога и понудила Турској само 82 милиона франака. Како Турска није хтјела ни чути о тако ниској цијени, а још је тражила и регулисање границе у Источној Румелији, преговори су прекинути и Бугарска је одмах почела позивати резерviste под оружје.

На глас да Бугарска мобилише, кренула је и Турска да појачава пограничне корпусе, и за час је изгледало, да је рат на прагу. У то велике силе одлучише, да заједничком представком у Цариграду и Софији утичу на помирљивост и попуштање са обје стране, и преговори су између Турске и Бугарске под тим условима обновљени. Турска је попустила на 125 мили-

јона франака, а за Бугарску се говораше, да ће пристати на 100 милиона. Док су се тако преговори водили, стиже из Петрограда вјест, да је Русија нашла излаз. У чему би тај излаз био, види се из предлога руске владе, који гласи:

„С обзиром на велике несугласице, које су искрсле у потоње вријеме између Турске и Бугарске, а поводом којих су предузете војне мјере на турско-бугарској граници, руска влада нашла је за неодложно потребно, да се обрати објема владама нарочитим предлогом.

„Положај се је заоштрио ушљед тога, што преговори између Турске и Бугарске нијесу довели до саслажа односно износа оштете, коју би имала платити бугарска влада Турској према њиховом међусобном обрачуна, а у вези са признањем независности Бугарске. Стање ствари грозило је опасношћу за мир. Увидјевши немогућност непосредног споразума између Турске и Бугарске и опасност од дужег одуговлачења, руска је влада одлучила да предложи своје посредништво, како би објема странама олакшала излаз из тешког положаја. Предлог тај састоји се у следећем:

„Као што је познато, Турска је дужна плаћати Русији још за дуги низ година ратну оштету на основу конвенције од 1882. године. Како је Бугарска готова да плати Турској оштету од 82 милиона франака, Русија као дужитељ Турске на суму која знатно превазилази ову цифру, предлаже да се та оштета ликвидира. На тај начин Бугарска ће закључити зајам не већи од 82 милиона франака, са умјереним интересом и амортизацијом, при чему Русија не захтијева за себе на контролу ни нарочите гаранције, без чега би Бугарска у садашњим приликама једва могла добити ту суму на европској новчаној пијаци.

„С друге стране, пошто Турска цијени нанесену јој штету на више од 82 милиона франака, Русија предлаже да Турска склопи с њом погодбу, да се годишњим исплатама на рате или путем примјерене капитализације тих рата потпуно задовоље њени захтјеви.

„Интерес који би Бугарска плаћала Русији на зајам од 82 милиона франака, омогућиће руској сударственој بلاгати, да изврши ову финансијску операцију без икакве своје материјалне штете.“

То је у суштини тај нови предлог руске владе, и чим се он сазнао, изазвао је силан утисак код европских кабинета. Бугарска га је у начелу одмах усвојила, а од Турске нема још одговора. Енглеска, Француска и Италија подржавају га у Цариграду и Софији, а Њемачка и Аустро-Угарска држе се доста резервисано према њему, јер им не иде у рачун да Русија остане и даље главни чинилац на Балкану.

Руски листови одушевљено поздрављају овај корак Русије са славенског гледишта и износе, да је он очигледно плод говора, који је о Божићу држао у Думи Извољски и у коме је навео, да је циљ руске политике: савез балканских држава између себе и са Турском, а против најезде германске.

## „Дели Телеграф“ за српску ствар

Г. Чедан Мијатовић упутно је „Биоградским Новинама“ из Лондона овај допис: „Дели Телеграф“ има један интересантан чланак о нашој ствари. Тај лист истина није орган ни службени, ни полуслужбени енглеског министарства спољних послова, нити лични орган сэра Едварда Греја, како се то у Биограду махом вјерује, али је он без сваке сумње један од великих листова лондонских, који последије „Тајмса“ има највећи утицај на енглеско јавно мишљење. Ми Срби можемо се сматрати за срећне, што је



тако један велики и моћан орган јавног мишљења у Енглеској тако својски и неуморно прихватио одбрану српскога народног гледишта у овој несрећној, а тако животної народној кризи нашој.

Најзначајније је у том чланку његово ово:

„Енглеска влада и енглеско јавно мишљење симпатишући српској ствари, до сада су се ограничавали само на то, да Србима савјетују, да се уздржавају од сваког насилног корака, па и од сваке пријетње каквим насилним корацима. Почем су Срби тај савјет послушали, *то сад Енглеска „има моралну дужност (или тачније: „моралну обавзгу“), да се служи својим утицајем и дипломатским средствима, да народу Срба и Црне Горе осигура све разумне гаранције за његову политичку и економску независност“*. Ово формуловање јавне одговорности, и управо јавне дужности Енглеске према српском народу, од врло велике је важности за нас. Ја вам не могу данас савјетовати безусловно увјерење, да се и енглеска влада без икакве резерве ставља на то гледиште, и ако има довољно разлога предостављати, да је то тако. Али вас могу увјерити, да је то гледиште, на које се скоро сви енглески листови и политичари енглески махом стављају.

Истина, „Дели Телеграф“ полемише противу неких руских листова, који би хтјели, да Енглеска предложи конференцији накнаде, које се Србији и Црној Гори имају дати, а да она управо и формулије српске захтјеве. Он налази, да је много природније и много приличније, да Русија формулије и пред конференцију изнесе српске захтјеве оних гаранција за њихову политичку независност и економни напредак. У осталом „Дели Телеграф“ не губи из вида, да су за формуловање српских захтјева најнадлежније све српске независне државе, јер вели: „Ако би Србија и Црна Гора захтјевале, да на конференцији буду, формално или неформално, заступљене, или бар да се на њој чују најјерватније је, да ће Енглеска такав захтјев потпомаћи.“

Како сам се у овдашњем дипломатском кругу извјестио, питање о заступништву Србије и Црне Горе на конференцији, још није ни са које стране ни поменуто, а и да је поменуто, прерано је, да се њиме дипломатија већ сад бави. Међу тим моји овдашњи дипломатски пријатељи мисле, да и ако се представницима Србије и Црне Горе неће допустити, да засједавају на конференцији дозволиће им се, да на једној сједници прочитају своје меморандуме о захтјевима српскога народа.

## КЊИЖЕВНОСТ, УМЈЕТНОСТ, ПРОСВЈЕТА

**Штокавски дијалекат.** Академија наука у Бечу штампала је досад два дјела свеучилишног професора у Бечу, дра. М. Решетара. Оба дјела баве се нашим језиком. Првome је наслов „Die serbo-kroatische Betonung südwestlicher Mundarten“, а плод је пишчевог путовања у научне сврхе по Црној Гори и по јужној Далмацији, да изучи нагласак и да види, у чему се разликује од онога, што је примљен у књижевни говор и којему је ударио научни основ Вук. У свом дјелу Решетар настоји да ријечи врло важно питање о *црвобитном нагласку* не само у нашем, него и у другим словенским језицима.

Писац доказује истинитост тврдње А. Мажуранића, да је чакавски акценат прасловенски, јер одговара нагласку већине словенских језика, т. ј. рускоме, донекле бугарском и словеначком, па и у сред самих штокаваца у неким крајевима Босне, Црне Горе, Србије још се тврдо држи. Ако ми штокавци наглашавамо н. пр. игла, а чакавци, Руси, Бугари, Словенци: игла, што је онда природније, него да је нагласак на крају ријечи прасловенски, т. ј. док сви Славени живљаху заједно и говораху једним језиком, наглашавали су и пошљедњи слог у ријечима. Тек два или три словенска филолога не слажу се с овим мишљењем. Није могуће у малом простору споменути, како је ово научно дјело раздијелено и како опширно расправља о акценту у српском језику, него ћемо само споменути наслове неких глава, па из њих самих може се видјети, колико је дјело важно за словенску филологију а опет толико занимљиво за свакога, који се жели упознати са нашим, по говору врло важним, нагласком; а те су: појаве нагласка, које се не слажу с нагласцима, што их је Вук забиљежио, однос старог нагласка према новоме, три степена у развиту новог нагласка и његова географска опширност, па онда о нагласку у појединим облицима у декламацијама и коњугацијама и т. д.

Другом дјелу наслов је „Der stokavische Dialekt“, а плод је пишчева путовања по нашим крајевима, да проучи докле се протежу границе нишим разним дијалектима, па је зато изнио и двије географске карте, да што прегледније

прикаже своја испитивања и резултате успјелога труда; једна приказује подручје штокавског говора, друга границе дијалекта у Хрватској и Славонији.

Колико је прво дјело знаменито за акцентологију, толико је ово друго послије дијалектологичке карте проф. Белића из Биограда мало што ново донијело. Подијељено је у три дијела: у првоме говори писац о положају, подјели и границама штокавског говора, у другоме о његовим граматичким особинама у гласовима, облицима и синтакси, а у трећем дијелу наводи лексикалне особине штокавског нарјеча.

И ако смо дакле о дијалектима имали до сад лијене радове Белићеве, ипак ће свак, ко и мало љуби свој матерински језик — па и не био филолог — радо пратити писца у његовом доказивању како је данас несмисао дијелити Србе и Хрвате у икавце и јекавце, или да су Хрвати чакавци а Срби штокавци, кад се и један и други дијалекат налази и код једних и код других, а што је још више, гране су се једног и другог нарјеча тако испреплетеле, да их је већ тешко одијелити. Наш је језик млад — у напону живота, па у њему опажамо, као у развиту сваког органског бића, уз правилан развитац и некакове појаве и промјене, које се не даду лако протумачити. Прави филолози нијесу нагли у тумачењу таквих појава, него их радије покажу, док они, који се мање у тај посао разумију, знаду их — дакако по своју — протумачити.

Из Решетаревог дјела изнијећемо још двије ствари, које ће, без сумње, свакога занимати. Прва ће показати, како су научењаци спремни напустити своја првашња мишљења, кад им се нешто противно докаже; а друга ће нас увјерити, како у нас — бар код неких писаца — још влада криво мишљење о „љепоти језика.“

Решетар, држећи се теорије Миклошићеве и Конитарове, тврдио је (у XIII. св. Јагићева „Archiva“), да су штокавци Срби а чакавци Хрвати. Јагић му је одмах одговорио, да је погрешно и у опште немогуће између штокаваца и чакаваца, па између самих јужних Словена одредити сталне границе у говору и да не вриједи теорија Миклошића о јединству словенског народа, који су тобож у VII. вијеку Хрвати и Срби расцпијенили. Миклошић је тврдио, да су хрватски а српски два језика! Решетар је послије Јагићева непобитнога доказивања напустио своје мишљење, те га у овом свом дјелу сасвим и забацује.

Друга ствар, коју ћемо споменути, тиче се једне појаве у нашој књижевности, т. ј. криво схватања о љепоти нашег језика. Има у нас писаца, који мисле, да им је онда језик лијеп и чист, кад напишу што више идиотизама, локализама или провинцијализама. Решетар, који је данас међу првим познаваоцима нашега књижевнога и народнога говора, лијепо вели о томе у предговору лексикалнога дјела своје студије, да је доста бити неколико сати у којем мјесту, па ћеш чути доста и нових ријечи и нових фраза. Многи писци настоје, да унесу у књижевни језик таквих локализама, па се често читалачка публика диви „љепоти“ језика, јер су јој те ријечи непознате. То криво схватање „језичне љепоте“ узрок је, да сваки образован Србин или Хрват налази много мање непознатих ријечи у којем талијанском или њемачком дијелу, него ли у којој књизи написаној на материнском језику. Зато Решетар вели, да му је донекле и тешко, што ће у III. дијелу књиге навести таквих ријечи и фраза, јер да ће гдјекоји писац и с овом збирком ријечи и фраза парадирати у ком својем дјелу, а он их забиљежио само зато, да покаже, како је у томе народни говор управо неискрив.

Овај најновији рад Д-ра. Решетара подвргнуо је у „Гласу“ Српске Краљевске Академије оштрој критици унив. професор Др. А. Белић у Београду, на коју сада у „Бранковом Колу“ Др. Решетар одговара.

## ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

**Одликовање.** Њ. Кр. В. Господар благоизволио је одликовати г. Петра Попова Вукаловића из Грахова V степеном Данијеловога ордена.

**Гости из Русије.** Представници руског трговачког удружења, г. М. В. Козоровици и г. О. Х. Розен, стигли су јуче, као изасланици поменутог удружења, из Петрограда на Цетиње.

Циљ њихова доласка је завођење трговачких веза између Русије и Црне Горе, као и између Русије и других балканских држава.

Добро нам дошли!

**Личне вијести.** Г. д-р Јован У. Јовановић, књ. при. трговински агент у Лондону, допутовао је ономадне на Цетиње, да по свом ранијем обећању пропутује Црном Гором и у циљу успостављања

трговинских односа са Енглеском упозна се с нашим трговцима и трговинским приликама. Г. д-р Јовановић је у друштву г. д-ра С. Дрљевића, секретара Министарства финансија, отпутовао јуче у Подгорицу, а одатле ће у Никшић.

**Црвени Крст.** — Пишу нам из Цеклине: На 15. јануара ове године одржан је збор Цеклињана на Плочи, великом риболову. Тога дана ловци су хватали грибом рибу и загрибили су неколико лађа уклева, тога највећег продукта своје трговине. На збору су г. г. сердар Јоко Јовићевић и поткомандир Петар Ђурашковић говорили о важности Црвеног Крста и његовој човјчанској улози за вријеме рата, као и о томе, да смо у озбиљним приликама и да изгледа да ће нам помоћ нашег Црвеног Крста скоро требовати, па предложише: да се цеклинско племе и сада као и свагда истакне слогом и јединством, да укаже своје жарко родољубље према домовини и Господару и својим примјером покаже пожртвованост за велика и хумана дјела, па да из свог великог комуна, из својих богатих риболова укаже своју помоћ Црвеном Крсту, да у случају потребе и цеклински новац послужи интересима рањених соколова за одбрану српских права. Збор је једнодушно примио предлог, те је срцем и душом ријешно: да се из цеклинских риболова приложи нашем Црвеном Крсту *хиљада круна*.

Овај прилог, који подједнако сноси свака мушка глава Цеклинска, заслужује сваку похвалу и признање. Њиме Цеклињани показаше, да су у овим судбоносним данима по Српство достојно схватили узвишени позив Црвеног Крста и његове племените сврхе.

Хвала племенитим дародавцима, који не жале ни животе ни имања за српске идеале!

Друштву Црногорског Црвеног Крста приложио је даље г. Крсто Н. Мартиновић круна 60, коју је суму покојна му баба Стане Маркова Мартиновић при својој смрти завјештала нашем Црвеном Крсту, и тиме постала његов члан оснивач. Бог да ју прости!

## ТЕЛЕГРАМИ

**Петроград, 23. јануара.** Петроградска телеграфска агенција овлаштена је на изјаву, да јеруском предлогу једина сврха одржање мира и да руска влада не мисли ни најмање овај предлог довести у везу са дарданелским питањем.

**Цариград, 24. јануара** Министарски Савјет претресао је аустро-угарски записник о споразуму, како се чује, записник, у који су унесене гдјекоје промјене, предаће се сјутра аустро-угарском посланику. Осим тога Министарски је Савјет претресао о руском предлогу. Зиновјев је извјестио данас великог везира, да Русија нуди Турској у име Бугарске 120 милијона франака, одричући се за рачун тога примања ратне оштете за 16 година. Чује се, да је велики везир поднио Министарском Савјету други предлог, по којем би се овом приликом са Русијом сасвим ликвидирала ратна оштета.

**Биоград, 24. јануара.** Министар финансија поднио је Скупштини предлог о кредиту од 33½ милијона динара за наоружање војске и други предлог односно накнадног кредита од 7 милијона за 1909. годину. Оба су ова предлога упућена финансијском одбору.

**Софија, 24. јануара.** Одговарајући на претпоставке изјављене са разних страна, да ће Бугарска усвајањем руског предлога доћи под старатељство руско, званични лист „Време“ пише, да је Бугарска доказала и у прошлости, да ни једној великој држави не допушта да се мијеша у њена унутарња питања и да она зна чувати своју политичку индивидуалност. Русија не тражи покровитељство над Бугарском, већ она преговара с њом као с независном државом, те због тога Бугарска може бити благодарна Русији.

**Софија, 25. јануара.** Неистините су вијести, да ће се Краљ Фердинанд дати крунисати те иза тога одрећи пријестола.

**ОГЛАС.** Износи се на јавну продају доље описане непокретности Мића Стеванова Клисића из Лимјана.

На „Брваћи“ једно рало оранице, којој граничи: од сјевера Ристо М. Свјетлоћа, од истока Ристо И. Вуксановић, од југа и запада Радо Ников Андрић. Процијењено круна 130.

Друга баштина на „Брваћи“ два черека од рала оранице, којој граничи: од сјевера Марко Ивов Улићевић, од истока Нико Спасов Ђуровић, од југа Иво Мигров Свјетлоћа, од запада Иво Костов Клисић. Процијењено круна 70.

Баштина на „Краљице“ два черека од рала, којој су шефије: од сјевера Саво Перов Милић, од истока Иво Ђуров Свјетлоћа, од југа Иво Крстов Улићевић, од запада Иво Крстов Клићић. Процијењено круна 80.

Баштина на „Крнатке“, којој граничи: од сјевера Нико Јокров Ивановић, од истока Ивана Милова Перић, од југа Ђуро Симонов Клисић, од запада поп Саво Клисић. Процијењено круна 70.

Баштина под „Глатки бријег“ два черека од рала, којој граничи: од сјевера Ђуро Симонов Клисић, од истока поп Саво Клисић, од југа Саво В. Николић. Процијењено круна 70.

Баштина на „Глатки бријег“ једно рало и два черека, којој граничи: од сјевера пут, од истока и југа Тушо Гашов Пејановић, од запада ријека. Процијењено круна 180.

Баштина на „Пеар“ једно рало и два черека од рала, којој граничи: од сјевера Мирко Јокров Клисић, од истока и југа пут, од запада поп Саво Клисић. Процијењено круна 260.

Кућа и једно рало земље на „Башу“ у Суторман, које му граничи: од истока Ђуро Станков и Саво Видов Ђурановић, од сјевера Јоко Филипов Милић, од запада пут. Процијењено круна 760.

Земља под „Саном Буковом“ у Суторман, два черека од рала, којој граничи: од сјевера Ђуро Симонов и Иво Костов Клисићи, од истока, југа и запада општинска комуница. Процијењено круна 100.

Ливада у „Мочалину“ један черек од косе, којој граничи: од сјевера пут, од истока и југа Стеван Ђуров Свјетлоћа, од запада Мило Ш. Клисић. Процијењено круна 80.

Долац под кућом два черека од рала, коме граничи: од сјевера и истока Мирко Јокров Клисић, од југа пут, од запада Марко Ивов Улићевић. Процијењено круна 300.

Два доца у „Његушеву Зграду“, којима граничи: од сјевера Мило Марков и Мирко Јокров Клисићи, од истока поп Саво Клисић, од југа и запада Стеван Јокров Никић. Процијењено круна 260.

Зграда под „Лијешће“ 7 дочића, којима граничи: од сјевера и истока пут, од југа и запада Иво Костов и Ђуро Симонов Клисићи. Процијењено круна 580.

Три дочића у „Његушеву Зграду“, којима граничи: од сјевера пут, од истока Мићо Јокров Клисић, од југа Стеван Ј. Никић, од запада Ђуро С. Клисић. Процијењено круна 260.

Зграда у „Орашак“ три черека од рала са кућицом и оборима, којима граничи: од сјевера, истока, југа и запада пут и Иво Костов Клисић. Процијењено Кр. 250.

Грм на „Кућице“ Ива Андрина, којему граничи: од сјевера Перо Ш. Клисић, од истока Јоко Ивов Клисић, од југа Мићо Ш. Клисић, од запада Јово Митров Клисић. Процијењено круна 46.

Грм у „Милошев“ бријег, којему граничи: од сјевера и истока пут, од југа и запада Саво Ј. Клисић. Процијењено круна 80.

Грм под „Брекић“, којему граничи: од сјевера Иво Костов, од истока Мило Ш. Клисић, од југа Перо С. Божовић, од запада Тушо Г. Пејановић. Процијењено круна 80.

Грм под „бријег“ процијењен круна 10. Грм за „грехот“ процијењен круна 12. Грм у „дубраву“ процијењен круна 18. Врјиноу грм, којему граничи: од сјевера Иво Костов Клисић, од истока Јоко М. Клисић, од југа Ђуро С. Клисић, од запада Иво Перов Лакић. Процијењен круна 30.

Грм под „Црни кам“, којему граничи: од сјевера поп Саво Клисић, од истока Мило М. Клисић, од југа и запада пут. Процијењено круна 130.

Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог суда.

За продају одређују се три рока: први на дан 29. јануара, други на 29. фебруара а трећи на 29. јуна 1909 г. у 3 сахата послије подне.

На првом року непокретност се неће продати испод процијењене вриједности, на другом хоће и ниже али не испод ⅔ од процијењене вриједности, а на трећем року непокретности ће се уступити понудиоцу највише цијене.

Сваки лиценант дужан је положити јемство 10% од процијењене вриједности. Позивају се сви они, који на непокретностима имају какво реално право — дужникови повјерљиво као и они, који имају право прече купње, да се пријаве суду прије прве продаје.

Број 1190 ex 1908 г. 1902.

Вир, 21. јануара 1909 г.

Канетански Суд, капетан  
р. 716, бр. 50 1, 1 Лазар Пламенац



# Закључни Рачун Подгоричке Банке у Подгорици за 1908. год.

ИМОВИНА

Рачун Изравнања на дан 31. децембра 1908. год.

ДУГ

|                                             |            |              |                              |            |              |
|---------------------------------------------|------------|--------------|------------------------------|------------|--------------|
| Готовина у Благајни                         |            | 32.009 41    | Дионичка Главница а) I. коло | 200.000 —  |              |
| Стране монете и девизе                      |            | 20.300 60    | б) II. коло                  | 161.815 50 |              |
| Зјмови а) на мјенице                        | 1,149.185  |              | в) III. коло                 | 118.674 07 | 480.489 57   |
| б) на текуће рачуне                         | 162.213 63 | 1,311,398 63 | Улози на штедњу по књижицама |            | 271.051 36   |
| Наплата                                     |            | 8.544 —      | по текућ. рачунима           |            | 107.059 33   |
| Намјештај и прибор по одб. 10% амортизације |            | 4.240 31     | Текући рачуни                |            | 87.074 87    |
| Папири од вриједности у благајни            | 2.000      |              | Мјенице у реесконту          |            | 336.729 —    |
| " " у депоу у иностранству                  | 12,500     | 14.500 —     | Привремени рачуни            |            | 14.016 97    |
| Залогe по зајмовима                         |            | 314.108 —    | Резервни фонд                |            | 10.824 27    |
| Преносни рачуни                             |            | 9.020 17     | Неподјелена добит II. кола   |            | 8.761 10     |
|                                             |            |              | Уписнина III. кола           |            | 787 —        |
|                                             |            |              | Полагачи залога              |            | 314.108 —    |
|                                             |            |              | Преносни рачуни              |            | 22.129 35    |
|                                             |            |              | Чист добитак                 |            | 61.090 30    |
|                                             |            |              | Круна                        |            | 1.714.121 12 |

ГУБИТАК

Рачун Губитка и Добитка на дан 31. децембра 1908. год.

ДОБИТАК

|                                                                                           |           |            |                                       |  |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------------|---------------------------------------|--|------------|
| Камата од мјеница у реесконту од улога и по текућим рачунима                              |           | 57.943 24  | Наплате од мјеница и по тек. рачунима |  | 113.927 06 |
| Административни трошкови, плате, станарина, награде, тисканице, канцелар. потребе и т. д. |           | 27.828 21  | " " вриједносних папира               |  | 364 91     |
| Поштарина                                                                                 |           | 2.354 52   | Затезна камата од обрачунатих акција  |  | 4.034 74   |
| Трошкови око оснивања филијала                                                            |           | 1.644 39   | Провизије                             |  | 23.907 94  |
| " израде оригиналних акција                                                               |           | 1.442 63   | Разни приходи и наплаћ. мјен. трошак  |  | 9.619 50   |
| 10% амортизације од намјештаја                                                            |           | 471 17     | Разлике на курсу                      |  | 920 29     |
| Чист добитак                                                                              | 51.315 86 |            |                                       |  |            |
| 10% резерв. фонду                                                                         | 6.109 03  |            |                                       |  |            |
| 6% тантијеме                                                                              | 3.665 41  | 61.090 30  |                                       |  |            |
| Круна                                                                                     |           | 152 774 44 | Круна                                 |  | 152 774 44 |

У Подгорици, 31. Децембра 1908. г.

Управник,  
Јарослав Навратил

УПРАВНИ ОДБОР:  
Предсједник,  
Ком. Пој Радован Марковић

Подпредсједник,  
Хусеин Лукачевић

ЧЛАНОВИ:  
Хаџи Богдан Чађеновић, Марко Радуловић, Ахмет Ефовић, Илија Мартиновић, Стево Вујановић, Садик Бибезић, Јован Љумовић, Петар Нуш-Кола, за Управу Монопола Духана Ђезуалдо Ђили, Алекса Марић, Вуко Вулетић, Агица Лакић, Марко Врбица.

Рачун Изравнања и рачун Губитка и Добитка прегледао са главним и помоћним књигама сранио и у реду нашао:

НАДЗОРНИ ОДБОР:

Чланови:  
Хаџи Хафис Лукачевић, Нешо Станић, Велиша Беговић, и Срдан Ненезић.

Предсједник,  
Садик Лукачевић.

П.п. број 57. 1—1

## III. ЗАКЉУЧНИ РАЧУН НАРОДНЕ ШТЕДИОНИЦЕ НА ЦЕТИЊУ

ИМОВИНА

РАЧУН ИЗРАВНАЊА НА ДАН 31. ДЕЦЕМБРА 1908. ГОДИНЕ

ДУГ

|                                       |          |            |                          |           |            |
|---------------------------------------|----------|------------|--------------------------|-----------|------------|
| Благајна:                             |          |            | Главница:                |           |            |
| у готовом новцу                       |          | 6.944 83   | уплаћени удјели I. кола  | 34.717 —  |            |
| Мјенице:                              |          |            | " " II. "                | 16.266 50 |            |
| мјенице у портфељу                    |          | 102.778 —  | " " III. "               | 5.673 —   | 56.656 50  |
| Текући рачуни:                        |          |            | Улози на штедњу          |           | 63.595 79  |
| дужници по текућим рачунима           |          | 23.483 23  | Резервни фонд            |           | 1.345 85   |
| Оставе:                               |          |            | Остављачи остава         |           | 101.810 —  |
| разне залогe за гаранц. мјен. зајмове | 70.702 — |            | Повјериоци:              |           |            |
| ручне                                 | 7.305 —  |            | по текућим рачунима      | 1.815 93  |            |
| залогe по зајмовима на текуће рачуне  | 24.300 — | 101.810 —  | по привременим рачунима  | 1.326 12  | 3.142 05   |
| Намјештај и прибор:                   | 1.201 90 |            | Дивиденда за 1907. год.: |           |            |
| по отпису                             | 121 90   | 1.080 —    | I. кола                  | 1.656 20  |            |
|                                       |          |            | II. "                    | 593 32    | 2.249 52   |
|                                       |          |            | Преносна камата          |           | 1.278 24   |
|                                       |          |            | Чист добитак             |           | 6.018 11   |
| Круна                                 |          | 236 096 06 | Круна                    |           | 236 096 06 |

РАСХОД

РАЧУН ДОБИТКА И ГУБИТКА НА ДАН 31. ДЕЦЕМБРА 1908. ГОДИНЕ

ПРИХОД

|                                |         |           |                                            |          |           |
|--------------------------------|---------|-----------|--------------------------------------------|----------|-----------|
| Камате на улоге                |         | 4.070 50  | Камате од мјеница:                         | 8.639 22 |           |
| Трошкови:                      |         |           | по одбитку преносне камате                 | 1.278 24 | 7.360 98  |
| плате                          | 3.470 — |           | Камате по текућим рачунима                 |          | 1.587 10  |
| канцеларијски и други трошкови | 343 12  |           | Затезна камата                             |          | 315 64    |
| станарина                      | 480 —   |           | Провизија                                  |          | 3.142 80  |
| добровољни прилог              | 150 —   |           | Уписнина: наплаћена од III. кола           |          | 286 —     |
| отпис од намјештаја и прибора  | 121 90  | 4.565 02  | Разни приходи:                             |          |           |
| Чист добитак                   |         | 6.018 11  | од уплатних и уложених књижица, поштарине, |          |           |
|                                |         |           | разлике на курсу и т. д.                   |          | 1.961 11  |
| Круна                          |         | 14 653 63 | Круна                                      |          | 14 653 63 |

НА ЦЕТИЊУ,  
31. Децембра 1908.

Ђакон Иво Калуђеровић,

Урош Марић,  
контролор

УПРАВНИ ОДБОР:  
Вуко Вулетић,  
управник

Кап. Марко Иванишевић,  
благајник

За Књиговодство:  
Јован Сечујски

Са главним и помоћним књигама сранили и нашли да је тачно и исправно.

НаДЗОРНИ ОДБОР:  
Михо Вакети, Петар Спасић, ком. Павле Пламенац,  
Саво Милуновић,

Ристо Поповић,  
предсједник

Мијат Мијатовић, Никола Кнежевић, Мило Милетић,  
Косто М. Лучић.

П. п. Бр. 56. 1,1

### НАРОДНА ШТЕДИОНИЦА НА ЦЕТИЊУ ПОЗИВА НА

#### III. Редовну Главну Скупштину

која ће се одржати у недјељу 8. фебруара 1909. у просторијама „МЈЕСНЕ ЖЕНСКЕ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ“ у 10 часова прије подне.

Дневни ред:

- Избор 1 перовође и 2 овјеритеља записника;
- Извјештај Управе и Надзорног Одбора о раду Штедионице у години 1908;
- Читање закључних рачуна (биланса);
- Предлог Управе о подјели чистог добитка;

- Одобрење закључних рачуна и давање разрјешнице Управи и Надзорном Одбору;
- Извјештај Управе о искључењу чланова заосталих с уплатама;
- Предлог Управе о повишици плате благајнику;
- Избор једног члана Управе;
- Избор 3 нова члана за Надзорни Одбор по § 23 правила.

Напомена: На главној скупштини могу учествовати само чланови I, II и III-ег кола. Као улазнице важиће уплате књижице. У случају да се на овој скупштини не искупи довољан број чланова према § 46 прав. држаће се друга идуче недјеље 15. фебруара о. т. која ће рјешавати без обзира на број присутних чланова.

### ОГЛАС

У магазину овдашње Царинарнице налази се сљедећа роба:

а) Једна бала робе знак „В. Н.“ № 1617 Крама 75 спроводница број 14 од 4. маја 1908 царинарница Његуши, упућена на име Браће Аверића овдашњих, а за коју се доказало да њихова није, и

б) Једна бала коже за цревље број 1429 Крама 32, дошло са осталом робом, спроводница број 53, од 14. јула 1908 а без да је ова у спроводницу уведена, на име Мила Мартиновића овдаш-

њег, за коју Мартиновић није могао документирати да је његова роба.

Те се овим позивају прави власници роба, да најдаље до 20 фебруара текуће год. поднесу исправне рачуне потписаној царинарници, на основу којих би им се могла издати роба. У противном царинарница ће поступити у смислу члана 69. а у вези са чланом 74 „Царинског Закона“

Број 27

Данилов-град, 20. јануара 1909 год.

В. д. управника царинарнице  
р.147,бр.48 1,1 П. Бошковић